

Nr 6-7
1964

Science Fiction

P. 113

Litterär - Vetenskapligt
Magasin

HÄPNÄ!

★

Äventyr i tid och rymd

Nr 6-7 1964

H
Ä
P
N
Ä

FAHRENHEIT 451; en av SF:s absoluta klassiker, given i vartenda SF-bibliotek (och utgiven på svenska för några år sedan under sin amerikanska titel).

Bantam, 3:35 — och Corgi, 3:15: en ny novellsamling, SHARDS OF SPACE, som ger 11 utmärkta exempel på *Robert Sheckleys* ironiskt trivsamma novellkonst. Sheckley har få eller inga övermän inom SF vad den fräna, litet morbida ironin angår, och det här snittet genom sheckleyskt 50-tal, med noveller från 1953 upp till 1960, gör honom full och behaglig rättvisa.

Berhdey, 4:15: *Kingsley Amis* och *Robert Conquets* redan berömda antologi SPECTRUM, som förvisso dels ger en bra SF-läsning för både noviser och vidarekomna, dels genom själva sitt urval ger en god introduktion till vad SF egentligen är. Sju noveller — äldst Heinleins "By His Bootstraps" från 41, yngst Sheckleys "Pilgrimage to Death" från 56 — som ger ett fint tvärsnitt över mogen SF från genrens gyllene era. Och ovanpå det försöker *Murray Leinster* skvätta nytt vin på en tämligen urgammal lägel i OPERATION TERROR — onda skummisar från rymderna invaderar Amerika och sätter i gång på skarpen med förlammingsstrålar och allt. Men eftersom detta är altmeisterna ML upptäcker man så småningom att det här inte alls är den miljonte romanen om den misslyckade invasionen från världsrymden utan något helt annat och avsevärt ovanligare — en fräck och fin roman som tar ett utnött tema och vänder upp och ner på det.

Digit, 2:65: tidig rymdsnubbe djupfrysas i kapseln och återvänder till jorden med flera miljoner års försening i *Jack Williamsons* AFTER WORLD'S END, en historia där den behjärtade rymdsnubben tar hand om de elaka robotarna och vinner prästinnan och hela rymdariket — stackars gamle Jack formligen stapplar fram på mallkryckorna här.

Four Square, 2:65: *Edgar Rice Burroughs* PIRATES OF VENUS, där stackars gamle Carson Napier åstadkommer världens största rymdfararmiss — han siktar på Mars men hamnar på Venus — och sedan upplever de gamla burroughsvanliga äventyraren på denna av sköna kvinnor och sorterade obehagligheter välbefolkade planet. Nummer ett i venusserien. Samt *James Blishs* GALACTIC CLUSTER, novellsamling på (här) 5 noveller från tiden innan han spårade ur och tappade toppgreppet — en bra samling alltså, originell och mycket läsvärd.

Penguin, 3:70: *Frank Herberts* berömda thriller om en 2000-talsubåts besvärigheter, DRAGON IN THE SEA. Brodren FH:s tro på att öst- och västmakter kan föra atomkrig mot varann utan att falla sönder i småbitar verkar ju rätt tvekelaktig, men går man med på den premissen är denna historia om en ubåt som söker lösa USA:s oljeproblem genom att nosa rätt på fiendens stora undervattensreservoar både spännande och trovärdig.

Pyramid, 3:35: robotarna trasslar illa fult och bär sig hur oasisovskt ut som helst i *Harry Harrisons* WAR WITH THE ROBOTS, 8 fräna noveller som mer eller mindre handlar om de trassel som uppstår när robotarna upptäcker att de är mycket duktigare än vi. Dock ingen enklare pangpang med stora robotskrothögar i slutet av varje novell, tvärtom riktigt bra och psykolo-

gisk. Och ett mystiskt gäng som kallas för chartisterna krånglar till tillvaron i storstaden jorden i *J. T. McIntosh's THE MILLION CITIES* och gör det inte alltför oävet — denna roman från en framtid där jorden blivit en enda bikupa men lika förbenat inte lyckats få ordning på rymdfarten hör inte till McIntosh's allra bästa, men är dock både spännande och välskriven.

ENGELSKT

Gollancz är väl det engelska storförlag som satsar hårdast på SF f. n., och det gör förlaget inte bara med ungefär en ny bok i månaden utan också med en fin serie gamla klassiker inom SF och fantasy, där svåråtkomliga verk ges ut i nya snygga upplagor för 18/— per styck. Serien inleds med gamle fine *M. P. Shiels* näst bästa bok, *THE PURPLE CLOUD* från 1901, där ett obehagligt moln trasslar till det för mänskligheten så till den milda grad att berättaren tvingas ta itu med att starta människosläktet från början igen tillsammans med en charmig orientaliska. Den fortsätter med en av de första färderna till ett främmande planetsystem, *David Lindsays A VOYAGE TO ARCTURUS* från 1920, en säregen och tilltrasslad historia med massor av de underligaste planetinvånare och en handling som biter sig själv i svansen på ett sätt som bör få till och med Van Vogt att flämtande sätta sig vid vägkanten och bara titta på, storögt och beundrande. Litet lik *THE VORM OUROBUS* men annars inte likt någonting alls inom litteraturen över huvud taget, långa stycken rena ordsnåret och långa stycken direkt fascinerande. Och tredje man är *E. H. Visiak* med *MEDUSA* från 1929, en tämligen skräckinjagande fantasy som är särskilt berömd för sin superhemska atlantisepisod. Tillskyarnahöjd av en liten finsmakande grupp kännare den också, men själv är jag inte riktigt lika begejstrad för den som för de båda andra. Fast visst och självklart och förvisso bör man stödja Gollancz i förlagets vällovliga strävan genom att införskaffa den också, så ock hålla ögonen på serien även i fortsättningen.

Över till modernare författare med *J. G. Ballard*, vars *THE DROWNED WORLD* (Gollancz, 15/—) förvisso är värd sin hardcover. Spelar i en framtid när solstrålningen ökat och gjort hela jorden utom polarområdena till ett slags supertropiker, där en ny och sällsam djur- och växtvärld brutit fram. En i sig intressant miljö, ypperligt skildrad; och därtill kommer att själva handlingen, som främst rör sig kring några expeditionsmedlemmars reaktioner på denna nya och skrämseldrivande värld, ges med ett osedvanligt gott sting och fin psykologisk skarpblick. Ballard hör tveklöst till de bästa bland SF:s yngre namn.

Gillar ni sedan *Hugh Walters* rätt trivsamma ungdomsbokserie om Chris Godfreys och hans vänner äventyr i den närmare världsrymden, och har ni gått miste om den för några år sedan utkomna första delen, *BLAST OFF AT WOOMERA* (Faber & Faber, 15/—), där unge Chris får sin grundläggande astronaututbildning och tar det första tveksamma skuttet mot månen, så bör ni kanske ha ett visst intresse av att den delen nu har kommit i nyupplaga — ett

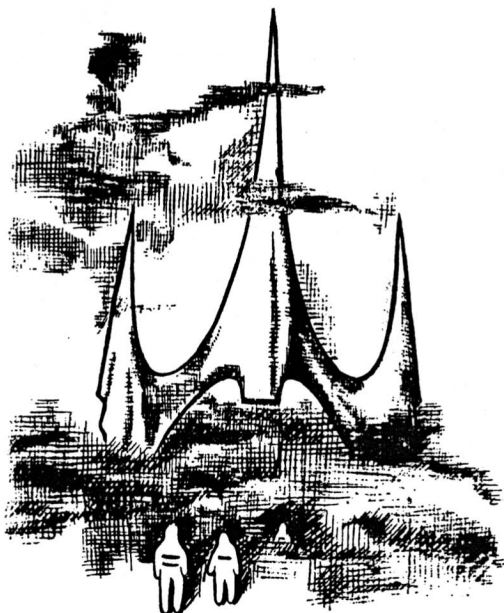
bevis så gott som något för att serien såsom sådan är avsevärt bättre än de flesta i sitt slag. Kunnig och inte övet småspännande.

TYSKT

Eberhardt del'Antonio, östtysk SF-broder, pyser en ljusnande framtid i *TITANUS* (*Des neue Berlin*, DM 7:20). Ett litet gäng begåvat folk sticker med ljusets hastighet ut ur solsystemet för att plåta detsamma utifrån och återvänder efter tio äventyrliga år i rymden till en hord där det under tiden har gått 300 år och massor av femårsplaner. Inte särskilt spännande, men rätt fantasi-rik och tekniskt skicklig här och var — del'Antonio är ingenjör i det civila.

Och *Freder Van Holk* pysslar i det lilla formatet i *TURM DER STÜRME* (*Papel*, 70 pfennig), där vyllda och barbariska araber och diverse skurkier trasslar till det för de dugliga män som håller på att spåra fram möjligheterna att utvinna den väldiga energi som dväljes i luften kring vår jord. Trasslet misslyckas naturligtvis, och de dugliga lyckas, men innan dess har man hunnit tröttna rätt grundligt på hela historien.

Roland Adlerberth

I FRAMTIDEN

I nästa nummer bidrar Mack Reynolds med en tankeväckande men samtidigt spänningsladdad novell, PACIFISTEN, som behandlar en allvarlig fråga — möjligheten för enskilda personer att göra något för att förhindra ett världskrig. I det här fallet rör det sig om en grupp pacifister som inte drar sig för att använda våld, att mörda framstående politiker och vetenskapsmän, i syfte att förhindra en allmän katastrof.

FORFOLJAREN, av Wenzell Brown, är en liten psykologisk thriller om två män som ägnar sig åt en egendomlig lek — en lek som dock är så allvarlig att de förvandlas till mördare, när en tredje person försöker blanda sig i den.

I nästa nummer bjuder vi också på ett prov på rysk SF — en novell av Zhuravleva Valentina med titeln RAPSODI I STJÄRNLIJUS. Det är en charmfull och originell historia, som ger mersmak.

Steve Halls LÄCKAN är en spännande och välskrivna novell, som ger värdefulla tips åt alla eventuella telepater.

• *Allt fler läser Science Fiction* •

— Häpna! utkommer varje månad —